

2023 m. sausio 27 d., 22-015VK

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

DĖL VIEŠAJAM DERINIMUI PATEIKTŲ LR VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ NR. 23-809 IR NR. 23-808

Lietuvos verslo konfederacija, vienijanti atsinaujinančių išteklių projektų Lietuvoje vystytojus, įskaitant ir Lietuvos vėjo elektrinių asociaciją, su kuria taip pat derinami aktualūs teisės aktų projektai, teikia pastabas Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – Ministerija) **dėl viešajam derinimui pateiktų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13 straipsnio 10 dalyje nurodytų saulės šviesos energijos elektrinių plėtros“ Nr. 23-809** (toliau – Nutarimo projektas Nr. 23-809) ir **„Dėl elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijų atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumo teritorijoje nustatymo“ Nr. 23-808** (toliau – Nutarimo projektas Nr. 23-808).

Įvertinę Nutarimo projektą Nr. 23-809, neturime jam pastabų.

Vertinant Nutarimo projektą Nr. 23-808, konstatuotina, kad šiuo nutarimo projektu nustatoma, kad tinklo pajėgumui komercinėms atsinaujinančių išteklių elektrinėms gali būti skiriami tik taikant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT) „patvirtintuose pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose nustatytus elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimus“. Pažymėtina, kad iki šiol tokie apribojimai, taikomi vėjo elektrinėms, nebuvo viešų diskusijų objektas. Taip pat ypač svarbu, kad atsinaujinančių išteklių rinkoje veikiantiems vystytojams yra sunku nustatyti tikrąjį minėtų apribojimų poveikį, nes konkretūs apribojimai bus nustatyti VERT patvirtintuose AB Litgrid ir AB Energijos skirstymo operatorius (toliau – ESO) pasinaudojimo elektros tinklais aprašuose, kurių nauja redakcija dar nėra paskelbta, todėl kokybiškai įvertinti siūlomą reguliavimą yra sudėtinga. Įvertinę derinimui pateiktą nutarimo projektą, taip pat teikiame šias pastabas.

Pirma, pagal siūlomą reguliavimą tinklo pajėgumai komercinėms elektrinėms (tiek vėjo, tiek saulės) gali būti skiriami tik su apribojimais. Tai reiškia, kad šiuo metu projektus vystyti pradėję ir į VERT dėl leidimų kreipęsi vystytojai bet koku atveju turės pripažinti tam tikrus šių elektrinių pajėgumų ar veiklos apribojimus. Vis dėlto, kol pakartotiniam derinimui nėra pateiktos AB Litgrid ir ESO pasinaudojamo elektros tikrais aprašų naujausios redakcijos, kuriose bus nustatyta konkrečių apribojimų apimtis, neįmanoma įvertinti realaus tokių apribojimų poveikio. Todėl **siūlytina, kad LR Vyriausybės nutarimo projektas turėtų būti pakartotinai teikiamas viešajai konsultacijoms kartu su AB Litgrid ir ESO pasinaudojimo elektros tinklais aprašais, kadangi šie tarpusavyje glaudžiai susiję projektai gali būti įvertinti tik bendrame reguliaciniame kontekste.**

Antra, pažymėtina, kad **ankstesniuose pasinaudojimo elektros tinklais aprašų projektuose nebuvo siūloma nustatyti tokių apribojimų vėjo energijos gamybai, todėl, prieš įvedant tokį reguliavimą, būtina šį esminį reguliavimo pokytį išdiskutuoti su rinkos dalyviais.**

Trečia, šiame LR Vyriausybės nutarimo projekte visiškai nėra minimas hibridinių elektrinių reguliavimas, todėl rinkoje veikiantys ir investuoti į atsinaujinančių išteklių plėtrą Lietuvoje norintiems vystytojams nėra aišku, kokią vietą jos užims skirstant elektros tinklų galią ir kokie apribojimai bus taikomi hibridinėms elektrinėms. Atitinkamai siūlytina, kad hibridinių elektrinių reguliavimo aspektas taip pat būtų atspindėtas šiame nutarimo projekte.

Apibendrinant manome, kad atsižvelgus į tai, kad šie nutarimų projektai yra glaudžiai susieti su Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos tvirtinamais AB Litgrid ir ESO pasinaudojimo elektros tinklais aprašais, kurių nauja redakcija dar nėra paskelbta ir rinkos dalyviai dar neturėjo galimybių susipažinti su konkrečiais apribojimais, kurie bus taikomi jų vystomų projektų galiai, šiuos apribojimus, kaip bendrą principą, įtvirtinantys LR Vyriausybės nutarimo projektai turėtų būti derinami kartu. **Tuo pačiu laikotarpiu vykstantis šių tarpusavyje glaudžiai susijusių teisės aktų derinimas rinkos dalyviams leistų geriau suvokti planuojamus reguliacinius pokyčius ir teikti konkrečias ir pagrįstas pastabas.**

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė

Originalas nebus siunčiamas.

Vilius Kriaučiūnas, mob. +370 608 98408, el.p. vilius@lvk.lt.